

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 28. septembrī
(OR. en)

13532/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0337(NLE)

ACP 87
WTO 143
COAFR 323
RELEX 1100

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 28. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 559 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Kenijas Republiku (Austrumāfrikas valstu kopienas loceklis), no vienas puses, un Eiropas Savienību, no otras puses

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 559 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 559 *final*

Briselē, 28.9.2023.
COM(2023) 559 final

2023/0337 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Kenijas Republiku (Austrumāfrikas valstu kopienas locekli), no vienas puses, un Eiropas Savienību, no otras puses

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pievienotais priekšlikums Padomes lēmumam ir tiesību instruments, kas paredzēts Ekonomisko partnerattiecību nolīguma (EPN) starp Kenijas Republiku, (Austrumāfrikas valstu kopienas (*EAC*) locekli), no vienas puses, un Eiropas Savienību (“ES”) (“ES un Kenijas EPN” vai “nolīgums”) parakstīšanai.

Sarunās apspriestie EPN teksti ir publiskoti, un tiem var piekļūt, klikšķinot uz šādas saites: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/east-african-community-eac/eu-kenya-agreement/text-agreement_en.

Nolīguma mērķis ir divpusēji īstenot starp ES un *EAC* partnervalstīm (Burundija, Kenija, Ruanda, Tanzānija un Uganda) noslēgtā ekonomisko partnerattiecību nolīguma (“ES un *EAC* EPN”) noteikumus, par kuru sarunas noslēdzās 2014. gada 16. oktobrī. 2016. gada septembrī ES, Kenija un Ruanda parakstīja ES un *EAC* EPN, un tajā pašā mēnesī Kenija to ratificēja. Tomēr reģionālais ES un *EAC* EPN nekad nav ticis provizoriski piemērots, jo ne visas *EAC* locekles nolīgumu ir parakstījušas un ratificējušas (kas bija nosacījums tam, lai ES un *EAC* EPN stātos spēkā).

2021. gada februārī kārtējā *EAC* valstu vadītāju samitā tika nolemts pēc “mainīgās ģeometrijas” principa atļaut atsevišķām *EAC* valstīm sākt divpusēji īstenot ES un *EAC* EPN. 2021. gada 4. maijā Kenija darīja zināmu Eiropas Komisijai, ka tā šajā ziņā gribētu virzīties uz priekšu.

2022. gada 17. februārī ES un Āfrikas Savienības samita ietvarā priekšsēdētājas izpildvietnieks Valdis Dombrovskis ES vārdā un vēstnieks *Raychell* *Omamo* Kenijas vārdā parakstīja kopīgu paziņojumu, kurā vienojās turpināt sarunas par ES un Kenijas EPN, kas paliks atvērts arī citām *EAC* partnervalstīm.

Sarunas, kuru mērķis ir izdarīt nepieciešamos pielāgojumus, lai starp Keniju un ES divpusēji īstenotu ES un *EAC* EPN noteikumus, noslēdzās 2023. gada 24. maijā tehniskā līmenī un priekšsēdētājas izpildvietnieka V. Dombrovskā vizītes laikā Kenijā 2023. gada 19. jūnijā – politiskā līmenī. Sarunu gaitā puses, lai sākotnējo nolīgumu varētu īstenot divpusēji, vienojās par dažiem tā pielāgojumiem, arī izcelsmes noteikumu (“IN”) un attīstības palīdzības jomā. Turklāt nolīgumam tika pievienots jauns tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības pielikums.

Šā nolīguma noslēgšana ir paredzēta īstajā brīdī.

Pirmkārt, Kenija ir augoša ekonomika un svarīga dalībiece reģionālajā ekonomikā. Kenija ir devītā lielākā Āfrikas kontinenta ekonomika un galvenais Austrumāfrikas ekonomikas centrs. 2015.–2019. gadā tā sasniedza vispusīgu izaugsmi vidēji 4,8 % gadā, kas ievērojami samazināja nabadzības līmeni – no 36,5 % 2005. gadā līdz 27,2 % 2019. gadā. Ekonomika strauji atveseļojās pēc Covid-19 pandēmijas, un tika prognozēts, ka IKP pieaugums 2022. gadā būs 5,5 % un no jauna būs vērojama tendence, ka nabadzības līmenis samazinās pēc tam, kad tas bija audzis pandēmijas sākumā. Pēc Pasaules Bankas prognozēm, Kenijas vidēja termiņa izaugsme joprojām ir cerīga. Paredzams, ka reālais IKP pieaugs, sasniedzot 5,0 % 2023. gadā un vidēji 5,2 % 2024.–2025. gadā. Šāda prognoze par izaugsmi drīzā nākotnē pārsniedz Kenijas potenciālo IKP pieauguma tempu, kas aplēsts 4,9 % apmērā, un vidējo rādītāju 5,0 % apmērā pirms pandēmijas (2010–2019). Tiek prognozēts, ka reālie ienākumi uz vienu iedzīvotāju pieaugs no 2,8 % 2022. gadā līdz 3,1 %.

Otrkārt, ir izveidotas stabilas ekonomiskās attiecības starp ES un Keniju. ES ir Kenijas otrā lielākā tirdzniecības partnere. 2022. gadā tirdzniecības kopapjoms starp ES un Keniju sasniedza 3,3 miljardus EUR, kas ir par 27 % vairāk nekā 2018. gadā. No Kenijas Eiropas Savienībā importētas preces, galvenokārt dārzeņi, augļi un ziedi, 1,2 miljardu EUR vērtībā, un Kenija ir iecerējusi eksportēt arvien kompleksākas preces un palielināt eksportēto preču pievienoto vērtību. ES eksports, galvenokārt minerālprodukti, ķīmiskie produkti un iekārtas, uz Keniju sasniedz 2,02 miljardus EUR. Minētie izejresursi ir svarīgs ieguldījums Kenijas centienos attīstīt savas rūpniecības nozares. ES ir Kenijas pirmais eksporta galamērķis, uz kuru tā eksportēja 16 % no tās kopējā 2022. gada eksporta apjoma; Eiropas Savienībai seko Uganda (12 %) un ASV (8 %). ES ierindojas trešajā vietā ar 10 % no kopējā Kenijas importa.

Tirdzniecības nolīgums ar Keniju, kurš aptver preču tirdzniecību, attīstības sadarbību un ilgtspēju, saglabātu un pat palielinātu ES tirgus daļu strauji augošā tirgū un stiprinātu Kenijas pozīciju reģionā¹. ES sadarbība ar Keniju mudinātu šo valsti veicināt tirdzniecības liberalizāciju *EAC* reģionā (jo nolīgums paliks atvērts citu *EAC* partnervalstu uzņemšanai).

Treškārt, ja raugās tieši no ģeopolitiskās perspektīvas, Kenijai arvien biežāk ir vadošā loma reģionā un starptautiskā līmenī, īpaši miera un drošības veicināšanā kaimiņvalstīs un globālās ilgtspējas programmas atbalstīšanā. ES uzskata, ka Kenija ir svarīga dalībniece, kas var vairāk iesaistīties reģionāla mēroga lietās, īpaši Etiopijā un Sudānā². Kenijā atrodas Āfrikas kontinentā vienīgā ANO galvenā mītne (ANO Vides programma/UNEP un ANO Iedzīvotāju apmetņu programma/*UN-Habitat*), un tā bija ANO Drošības padomes pagaidu locekle (2021–2022). Turklāt Kenijai ir vadošā loma Āfrikas kontinenta ilgtspējas centienos, un tā ir uzticama sabiedrotā cīņā pret klimata pārmaiņām. Tā kopā ar ES un citiem starptautiskajiem partneriem vada Tirdzniecības ministru koalīciju klimata iniciatīvu jomā, kuras tika sāktas 2023. gadā.

Ņemot vērā aktuālo starptautisko politisko kontekstu, minēto sarunu savlaicīga pabeigšana ar tādu svarīgu partneri, kāda ir Kenija, arī būs spēcīgs signāls par kopīgo apņemšanos veidot noteikumus balstītu tirdzniecības sistēmu un veicināt ilgtspēju.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Iepriekš minētie mērķi atbilst Līgumam par Eiropas Savienību (“LES”), kurš nosaka, ka Eiropas Savienībai vajadzētu “*veicinā[t] visu valstu integrāciju pasaules ekonomikā, arī pakāpeniski atceļot starptautiskās tirdzniecības ierobežojumus*”³.

Šā nolīguma noslēgšana pilnībā atbilst ES mērķim veicināt savas tirdzniecības attiecības ar Āfrikas partneriem, kā izklāstīts Eiropas Savienības izstrādātajā Āfrikas stratēģijā (2020)⁴, Tirdzniecības politikas pārskatīšanā (2021)⁵ un Paziņojumā par ilgtspējīgas tirdzniecības

¹ 2015.–2019. gadā Kenijas ekonomikas izaugsme bija vidēji 5,7 %, kas to padarīja par vienu no visstraujāk augošajām ekonomikām Subsahāras Āfrikā. Ekonomikas sniegumu ir veicinājusi stabila makroekonomikas vide, pozitīva ieguldītāju uzticēšanās un noturīga pakalpojumu nozare. (Avots: Pasaules Banka)

² 2021. gada maijā Padomes secinājumos par Āfrikas ragu atzīts, ka kopīgu vērtību un interešu programmas īstenošanā, miera un drošības, labklājības un demokrātiskās stabilitātes veicināšanā reģionā, kā arī multilaterālisma jomā Kenija ir svarīga partnere.

³ LES 21. panta 2. punkta e) apakšpunkts.

⁴ KOPIĢS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI “Ceļā uz visaptverošu stratēģiju ar Āfriku”, [communication-eu-africa-strategy-join-2020-4-final_en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/communication/eu-africa-strategy-join-2020-4-final_en.pdf).

⁵ KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI Tirdzniecības politikas pārskatīšana

politikas pārskatīšanu (2022)⁶.

Proti, šis priekšlikums īsteno Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses⁷ (“ĀKK un ES partnerattiecību nolīgums”), kurā aicināts noslēgt ar PTO savietojamus ekonomisko partnerattiecību nolīgumus.

Faktiski šā nolīguma mērķis ir pēc “mainīgās ģeometrijas” principa divpusēji īstenot ES un EAC EPN noteikumus. Nolīgumam varēs pievienoties citas EAC partnervalstis.

EPN starp ES un Keniju arī tika skaidri iekļauts starp galvenajiem 2021. gada jūnijā sāktajā ES un Kenijas stratēģiskajā dialogā sasniedzamajiem rezultātiem, un tas ir izšķirīgs komponents ES izstrādātajā stratēģijā par sadarbību ar Āfriku.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Mērķi saskan ar citām ES politikas jomām, īpaši ar ES attīstības un vides politiku.

Kenijas EPN ir tirdzniecības nolīgums, kas vērsts uz attīstību. Tas Kenijai piedāvā asimetrisku piekļuvi tirgum, kas tai ļauj jutīgas nozares pasargāt no liberalizācijas; tajā ir liels skaits aizsardzības pasākumu, kā arī klauzula jauno nozaru aizsardzībai; tas samazina eksporta subsīdiju izmantošanu tirdzniecībā starp pusēm. Minētie noteikumi palīdz sasniegt mērķus, kas saistīti ar politikas saskaņotību attīstībai, un saskan ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 208. panta 2. punktu.

Turklāt nolīgumā ietilpst vērienīgs tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības pielikums, kurš aptver vidiskos un sociālos jautājumus, darba, cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības jautājumus. Tāpēc nolīguma mērķi atbilst ES vides, klimata un sociālajai politikai un starptautiski pieņemtām saistībām.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Saskaņā ar Tiesas 2017. gada 16. maija Atzinumu 2/15 par ES un Singapūras BTN visas jomas, uz kurām attiecas EPN, ir ekskluzīvā ES kompetencē un, konkrētāk, LESD 207. panta darbības jomā.

Šis nolīgums tādējādi ir jāparaksta Savienībai, ievērojot Padomes lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz LESD 218. panta 5. punktu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Šis EPN, kas iesniegts Padomei, neattiecas uz jautājumiem, kuri ir ārpus ES ekskluzīvās kompetences.

— atvērta, ilgtspējīga un pārlicinoša tirdzniecības politika [EUR-Lex - 52021DC0066 - LV - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0409&qid=1656586727707)

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0409&qid=1656586727707>

⁷ (OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.), nolīgums, kas grozīts ar nolīgumu, kurš 2005. gada 25. jūnijā parakstīts Luksemburgā (OV L 209, 11.8.2005., 27. lpp.), un ar nolīgumu, kurš 2010. gada 22. jūnijā parakstīts Vagadugu (OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp).

- **Proporcionalitāte**

Tirdzniecības nolīgumi ir piemērots līdzeklis tam, lai visaptverošās ekonomiskās attiecībās ar valsti, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, regulētu piekļuvi tirgum un ar to saistītās jomas. Nav citas alternatīvas, kā šādas saistības un liberalizācijas pasākumus padarīt juridiski saistošus.

Šī iniciatīva tieši tiecas sasniegt Savienības ārējās darbības mērķi un palīdz īstenot politisko prioritāti – “ES kā spēcīgāka pasaules mēroga dalībniece”. Tā atbilst ES globālās stratēģijas ievirzēm sadarboties ar citiem un atbildīgā veidā pārveidot savas ārējās partnerības, lai sasniegtu ES ārējās prioritātes. Tā veicina ES tirdzniecības un attīstības mērķu sasniegšanu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumus par starptautisku nolīgumu parakstīšanu. Nav cita tiesību instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Šā EPN mērķis ir divpusēji īstenot jau noslēgta reģionālā brīvās tirdzniecības nolīguma (ES un EAC EPN) noteikumus. Tas atbilst atjauninātajām sarunu norādēm⁸. Tādēļ labāka regulējuma prasības nepiemēro.

Nākotnē varētu paredzēt nolīguma *ex post* izvērtējumu.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

Pilsoniskās sabiedrības dialoga kontekstā 2023. gada martā ieinteresētajām personām tika prezentēts nolīguma tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības pielikums (kas ir galvenais jauninājums salīdzinājumā ar ES un EAC EPN).

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Šajā posmā ietekmes novērtējums nav vajadzīgs. Tā kā šā nolīguma mērķis ir divpusēji īstenot jau noslēgta reģionāla brīvās tirdzniecības nolīguma (ES un EAC EPN) noteikumus, labāka regulējuma rīkkopa neprasa veikt papildu ietekmes novērtējumus.

---

⁸ PADOMES LĒMUMS (ES) 2020/13 (2019. gada 19. decembris), ar ko groza sarunu norādes sarunām par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm un reģioniem, ciktāl tie ietilpst Savienības kompetencē (OV L6/101, 10.1.2020.) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.006.01.0101.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A006%3ATOC

Agrāk, 2002. gadā, par visiem EPN tika sākts ilgspējas ietekmes novērtējums (IIN). Šā IIN rezultāti aptvēra gan sarunas par 2007. gadā noslēgto ES un EAC ekonomisko partnerattiecību pamat nolīgumu (FEPA), gan par 2014. gada oktobrī noslēgto ES un EAC visaptverošo ekonomisko partnerattiecību nolīgumu par preču tirdzniecību.

Pēc tam, kad 2014. gada oktobrī tika noslēgts ES un EAC EPN, 2018. gadā notikušajā "Sarunu iznākuma ekonomiskajā analizē" tika novērtēta ES un EAC EPN ekonomiskā ietekme uz pusēm.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Uz Nolīgumu neattiecas *REFIT* procedūras; tas nerada izmaksas Savienības MVU, un tas nerada problēmas digitālās vides jomā.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums neietekmē pamattiesību aizsardzību Savienībā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Kenija jau gūst priekšrocības no tirgus piekļuves regulas ("TPR"), kas, tāpat kā EPN, sniedz beznodokļu un bezkvotu piekļuves iespēju ES tirgum. TPR mērķis bija padarīt pieejamu ES tirgu tām ĀKK valstīm, kuras ir pielikušas pūles, lai noslēgtu, parakstītu un ratificētu EPN, ko galu galā nebija iespējams piemērot provizoriski tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar to gatavību. Tā tas bija Kenijas gadījumā ar 2014. gada ES un EAC EPN, kuru nebija iespējams provizoriski piemērot tāpēc, ka EPN nebija parakstījušas un ratificējušas visas EAC locekles.

Tādējādi ietekmes uz budžetu nav, jo nolīgums turpinās sniegt Kenijai piekļuvi ES tirgum ar tādiem pašiem nosacījumiem.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Nolīgumā ir ietverti institucionālie noteikumi, ar kuriem izveido ministru, vecāko amatpersonu struktūras un tehniskās struktūras, lai pārraudzītu, vadītu un atbalstītu tā īstenošanu, darbību un ietekmi un veiktu nepieciešamās darbības.

Ministru līmenī tiks izveidota EPN Padome, un tai būs pilnvaras pieņemt lēmumus un ieteikumus. Uzraudzīt EPN īstenošanu un piemērošanu, kā arī novērtēt tā ietekmi uz pusēm tai palīdzēs Vecāko amatpersonu komiteja.

Tehniskā līmenī Vecāko amatpersonu komiteja var izveidot specializētas komitejas, darba sesijas, darba grupas vai struktūras, kas risina no nolīguma izrietošus jautājumus. Nolīguma noteikumi arī paredz izveidot Muitas un tirdzniecības atvieglošanas īpašo komiteju, kas līdz ar tā stāšanās spēkā pārraudzīs muitas sadarbības un tirdzniecības atvieglošanas un izcelsmes noteikumu ("IN") īstenošanu un administrēšanu. Turklāt tiks izveidots vispusīgs dialogs saistībā ar lauksaimniecības un lauku attīstības politiku, kura uzdevums būs uzraudzīt lauksaimniecības nodaļas īstenošanas progresu un nodrošināt forumu informācijas apmaiņai un sadarbībai saistībā ar pušu attiecīgo iekšzemes lauksaimniecības politiku. Nolīgumam stājoties spēkā, tirdzniecības un ilgspējīgas attīstības jomā tiks izveidota Tirdzniecības un ilgspējīgas attīstības īpašā komiteja, kuras uzdevums būs atvieglot, uzraudzīt un pārskatīt attiecīgā pielikuma īstenošanu.

Nolīgums piešķirs pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem (privātajam sektoram, uzņēmumu apvienībām, arodbiedrībām, nevalstiskajām organizācijām) lomu tā īstenošanā, arī attiecībā uz noteikumiem par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību. Tiks izveidotas vietējās konsultantu grupas, kurās tiks līdzsvaroti pārstāvētas neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tai skaitā nevalstiskās organizācijas, uzņēmēju un darba devēju organizācijas, kā arī arodbiedrības, kas darbojas ekonomikas, ilgtspējīgas attīstības, sociālajā, cilvēktiesību, vides un citās jomās. Tās organizēs regulāras sanāksmes un konsultēs attiecīgo pusi par nolīguma īstenošanu. Turklāt tiks izveidota Padomdevēja komiteja — *kopīga* pilsoniskās sabiedrības padomdevēja struktūra, kurā piedalās VKG, un tā palīdzēs Vecāko amatpersonu komitejai no nolīguma izrietošos jautājumos veicināt dialogu un sadarbību starp pilsoniskās sabiedrības, privātā sektora un sociālo un ekonomisko partneru pārstāvjiem.

Visbeidzot, Komisijas gada īstenošanas un izpildes ziņojums aptvers ES un Kenijas EPN no tā spēkā stāšanās dienas.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Šā nolīguma mērķis ir *de facto* īstenot iepriekšējā nolīguma noteikumus, par kuriem 2014. gadā notika sarunas ar *EAC* locekļiem. Tas ievieš pielāgojumus, kas nepieciešami, lai atsevišķa *EAC* locekle varētu īstenot reģionālo EPN, un tam nākotnē var pievienoties citas *EAC* valstis. Iekļaujot vērienīgu tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības pielikumu un atjauninot ekonomiskās sadarbības un attīstības nodaļu, tas arī ticis atjaunināts, lai tajā tiktu ņemti vērā pašreizējie izaicinājumi, tādi kā ilgtspējas veicināšana.

ES un Kenijas EPN satur noteikumus par preču tirdzniecību, muitu un tirdzniecības atvieglošanu, tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībai, sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem (“SFS”), lauksaimniecību un zivsaimniecību, attīstības sadarbību, strīdu novēršanu un izšķiršanu un pielikumu par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību (“TIA”). Nolīgumā ietilpst arī divi kopīgi paziņojumi par attiecīgi TIA un IN piemērojāmību.

Nolīgums īpaši paredz:

- tarifu asimetriska atcelšanu. Tā kā ES, atceļot tarifus un kvotas (izņemot attiecībā uz ieročiem), piešķir Kenijai brīvu piekļuvi savam tirgum, Kenija pakāpeniski atvērs savu tirgu, izmantojot pārejas periodus un no liberalizācijas izslēdzot sensitīvus produktus;
- pagaidu kārtā piemērot abu pušu tirdzniecībai tirgus piekļuves regulu (kas jau ir piemērojama Kenijai) līdz brīdim, kad, nolīgumam stājoties spēkā, un piecu gadu laikā pēc EPN īstenošanas tiks apspriests jauns IN protokols; kā paredzēts kopīgajā paziņojumā par izcelsmes noteikumiem, šā jaunā IN protokola pamatā būs ES un *EAC* EPN izcelsmes noteikumi;
- noteikumus, kuri ņem vērā Kenijas attīstības vajadzības, piemēram, īpaši lauksaimniecības aizsardzības pasākumi, pārtikas nodrošinājuma pasākumi un jaunu rūpniecības nozaru aizsardzība;
- ar muitu saistītus noteikumus, kuru mērķis ir atvieglot tirdzniecību, veicināt labākus tiesību aktus un procedūras muitas jomā, sniegt atbalstu Kenijas muitas pārvaldei un uzlabot sadarbību starp muitas iestādēm;

- noteikumus par SFS, lai veicinātu reģionu iekšējo standartu saskaņošanu un uzlabotu Kenijas tehniskās spējas;
- ekonomiskās un attīstības sadarbības nodaļu ar noteikumiem, kuru mērķis ir, uzlabojot piegādes jaudu un palīdzot Kenijai netraucēti īstenot EPN, uzlabot Kenijas ekonomikas konkurētspēju. Sākotnējā EAC EPN nodaļa ir lielā mērā saglabāta ar nepieciešamajiem atjauninājumiem. Ir pievienots pielikums, kurš attiecas uz Keniju un ES un kurā iestrādātas izmaiņas reģionālā nolīguma tekstā;
- ģipašu TIA pielikumu, kas aptver darba, dzimumu līdztiesības, kā arī vides un klimata jautājumus, ar saistošām un izpildāmām saistībām (izmantojot ģipašu strīdu izšķiršanas mehānismu). Nolīgumā nav iekļauta iespēja uz laiku apturēt to saistību izpildi, kas izriet no TIA pielikuma (t. i., noteikt “sankcijas”). Tomēr kopīgajā paziņojumā par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstību ES un Kenija ir skaidri apņēmušās turpināt sarunas par šo aspektu saistībā ar pārskatīšanas klauzulu.

Šis nolīgums tiks pārskatīts ik pēc pieciem gadiem no tā spēkā stāšanās dienas. EPN tekstā ietilpst apņemšanās risināt sarunas par jaunām jomām, kas iekļaujamas EPN (“atjaunošanas klauzula”), to vidū noteikumi par pakalpojumu tirdzniecību un ar tirdzniecību saistīti noteikumi, kuri attiecas uz ilgtspējīgu attīstību, konkurences politiku, ieguldījumiem un privātā sektora attīstību, intelektuālā ģipašuma tiesībām, publiskā iepirkuma pārredzamību. Sarunu rezultātus šajās jomās paredzēts pievienot piecu gadu laikā pēc nolīguma stāšanās spēkā.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Kenijas Republiku (Austrumāfrikas valstu kopienas locekli), no vienas puses, un Eiropas Savienību, no otras puses

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2002. gada 12. jūnijā pilnvaroja Komisiju sākt sarunas par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ("EPN") ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupu.
- (2) Sarunas starp Eiropas Savienību ("ES") un Austrumāfrikas valstu kopienas ("EAC") partnervalstīm (Burundi Republiku, Kenijas Republiku, Ruandas Republiku, Tanzānijas Savienoto Republiku un Ugandas Republiku) par ekonomisko partnerattiecību nolīgumu (EPN) tika pabeigtas 2014. gada 14. oktobrī, un EAC EPN tika parafēts 2014. gada 16. oktobrī.
- (3) Kenija ratificēja un parakstīja ES un EAC EPN 2016. gada septembrī. Lai reģionālais EPN stātos spēkā, nolīgums jāparaksta visām EAC loceklēm. Vēl nav parakstījušas un ratificējušas trīs EAC locekles, tādēļ reģionālais nolīgums nevar stāties spēkā.
- (4) 2019. gada 19. decembrī Padome atjaunināja Komisijas 2002. gada sarunu norādes, paredzot ekonomiskajos partnerattiecību nolīgumos tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļas noslēgšanu.
- (5) 2021. gada 27. februārī EAC samitā tika nolemts pēc "mainīgās ģeometrijas" principa atļaut atsevišķām EAC valstīm sākt divpusēji īstenot EAC EPN. 2021. gada 4. maijā Kenija darīja zināmu Komisijai, ka tā šajā ziņā gribētu virzīties uz priekšu.
- (6) 2022. gada 17. februārī ES un Āfrikas Savienības samita ietvarā priekšsēdētājas izpildvietnieks Valdis Dombrovskis ES vārdā un vēstnieks *Raychell Omamo* Kenijas vārdā parakstīja kopīgu paziņojumu, kurā vienojās turpināt sarunas par ES un Kenijas EPN ("nolīgums"), kas paliks atvērts arī citām EAC partnervalstīm.
- (7) 2023. gada 24. maijā sarunas par nolīgumu starp Eiropas Savienību un Keniju tika sekmīgi pabeigtas.
- (8) Tādēļ nolīgums būtu jāparaksta Savienības vārdā, ņemot vērā tā noslēgšanu vēlāk,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Komisija tiek pilnvarota Savienības vārdā parakstīt Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu (EPN) starp Kenijas Republiku (Austrumāfrikas valstu kopienas locekli), no vienas puses, un Eiropas Savienību, no otras puses, ņemot vērā minētā nolīguma noslēgšanu vēlāk.

Nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts izveido instrumentu, kas nodrošina nolīguma sarunu vadītāja norādītajai(-ām) personai(-ām) visas pilnvaras Savienības vārdā parakstīt nolīgumu, ņemot vērā tā noslēgšanu.

3. pants

Nolīgumu neinterpretē kā tādu, kas piešķir tiesības vai uzliek saistības, uz kurām var tieši atsaukties Savienības vai dalībvalstu tiesās.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*